



Utbildningsplan: Psykologprogrammet, 300 hp

Programmets benämning, omfattning och utbildningsnivå

Psykologprogrammet, Programme for Master of Science in Psychology. Utgången är Psykologexamen, vilket är en yrkesexamen på avancerad nivå.

S2PSY, 300 hp

Fastställande

Utbildningsplan för Psykologprogrammet, 300 högskolepoäng, är fastställd av Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden, Göteborgs universitet 2006-11-07. Planen gäller från och med höstterminen 2007 med revidering 2009-06-24, 2010-06-21, 2011-12-07, 2016-06-09

Psykologprogrammet ges av Psykologiska institutionen.

Syfte

Psykologprogrammet är en femårig professionsutbildning. Programmet är en generalistutbildning och ska förbereda för psykologisk yrkesverksamhet inom olika sektorer och verksamhetsområden. Programmet inriktas på teoretiska kunskaper och praktiska färdigheter av relevans för psykologyrket samt på utvecklingen av ett professionellt och etiskt förhållningssätt. För psykologexamen skall studenten visa kunskap om områdets vetenskapliga grund, relevanta författningar samt visa förmåga att tillämpa psykologiska metoder som vilar på vetenskap och beprövad erfarenhet.

Examen och huvudområde

Psykologprogrammet är en yrkesutbildning som leder till examen på avancerad nivå.

Studierande som med godkänt resultat fullgjort samtliga kurser om 300 högskolepoäng inom psykologprogrammet uppfyller fordringarna för Psykologexamen (Master of Science in Psychology) och kan efter ansökan till högskolan få examensbevis över erlagd psykologexamen.

För att självständigt kunna utöva psykologyrket skall studenten efter psykologexamen fullgöra föreskriven praktisk tjänstgöring (PTP) och därefter kan ansökan om legitimation göras hos Socialstyrelsen.

Kurserna inom programmets tre första år kan utgöra en del av en kandidatexamen med huvudområdet psykologi. Kurserna inom programmets två sista år kan inte utgöra en del av en masterexamen i psykologi.

Mål

För psykologexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som psykolog, och för att fullgöra föreskriven praktisk tjänstgöring (PTP) som fordras för att få behörighet som psykolog.

Kunskap och förståelse

Studenten ska:

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund
- visa insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete
- visa kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen
- visa fördjupad kunskap om psykologiska metoder för utredning och åtgärd avseende individer
- visa fördjupad kunskap om psykologiska metoder för utredning och åtgärd avseende grupper
- visa fördjupad kunskap om psykologiska metoder för utredning och åtgärd avseende organisationer
- visa fördjupad kunskap och förståelse för samhälls- och familjeförhållanden som påverkar olika grupper och individer, såväl barn som kvinnor och män
- visa kunskap om relevanta författningar

Färdighet och förmåga

Studenten ska:

- visa fördjupad förmåga att bedriva psykologisk behandling
- visa förmåga att under handledning bedriva psykoterapi
- visa fördjupad förmåga att självständigt planera, leda och genomföra förebyggande arbete

-visa fördjupad förmåga att självständigt planera, leda och genomföra utvecklings- och förändringsarbete med inriktning på individer

-visa fördjupad förmåga att självständigt planera, leda och genomföra utvecklings- och förändringsarbete med inriktning på grupper

-visa fördjupad förmåga att självständigt planera, leda och genomföra utvecklings- och förändringsarbete med inriktning på organisationer och miljöer

-visa fördjupad förmåga att på vetenskaplig grund kritiskt utvärdera och utveckla behandlingsarbete och åtgärdsprogram inom verksamhetsområdet

-visa förmåga till lagarbete

-visa förmåga till samverkan med andra yrkesgrupper

-visa förmåga att för berörda parter muntligt och skriftligt redogöra för utredning, åtgärd och resultat samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa

-visa förmåga att kritiskt och självständigt granska, bedöma och använda relevant information

-visa förmåga att diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika grupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Studenten ska:

-visa förmåga att fortlöpande utveckla självkänedom

-visa förmåga att fortlöpande utveckla empatisk förmåga

-visa fördjupad förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna

-visa förmåga att identifiera etiska aspekter på eget forsknings- och utvecklingsarbete

-visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot klienter och deras närstående

-visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens

För psykologexamen skall studenten inom ramen för kursfodringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng.

Innehåll och upplägg

Programmet omfattar 22 kurser som bygger på olika delområden inom psykologin och angränsande områden. Under år 1-3 är kurserna på grundnivå och under 4-5 är kurserna på avancerad nivå.

Studierna skall bedrivas på heltid. Kurserna skall läsas i angiven ordning om inte särskilda skäl föreligger.

Respektive kurs skall ha en medvetenhet om betydelsen av kontextuella faktorer som genus och etnicitet.

Utbildningen omfattar tjugotvå obligatoriska kurser.

1. Introduktion till psykologiämnet och psykologyrket, 7,5 högskolepoäng

Under kursen ges en presentation av utbildningens uppläggning och innehåll, en orientering om ämnet psykologi, en inblick i yrkesverksamma psykologers arbete samt en orientering om etiska frågor i psykologisk yrkesverksamhet.

2. Utvecklingspsykologi, 22,5 högskolepoäng

Utifrån utvecklingspsykologisk forskning och centrala utvecklingspsykologiska teorier presenteras människans utveckling i ett livsloppsperspektiv. Kursen utgår från olika faser i människans utveckling: spädbarnstiden, förskoleåren, skolåren och tonåren och vuxenliv och åldrande. I varje fas belyses den biologiska, kognitiva och socio-emotionella utvecklingen och hur dessa är relaterade till varandra samt hur utvecklingen är beroende av kontextuella faktorer.

3. Psykologi som vetenskap, 7,5 högskolepoäng

Kursen ger en introduktion i några olika vetenskapsteoretiska riktningar med särskild tonvikt på hur vetenskapsteori är kopplat till psykologiska frågeställningar och metodval. Kursen ger en översikt av grundläggande forskningsmetoder samt forskningsetik. Kvantitativ metod, kvalitativ metod och mixed methods behandlas. Kursen innefattar träning att kritiskt läsa och granska vetenskapliga publikationer.

4. Socialpsykologi, 7,5 högskolepoäng

Kursen behandlar centrala teorier och begrepp inom socialpsykologin som har relevans för psykologprofessionen såsom social kognition, attribution, attityder, attraktion samt fördomar. Kursen behandlar också forskning om relevanta samhällsproblem, exempelvis miljöfrågor, där socialpsykologiska teorier och begrepp är centrala för att förstå och hantera problemen.

5. Gruppsykologi, 15 högskolepoäng

Kursen behandlar centrala teorier och begrepp inom gruppsykologi som har relevans för psykologprofessionen såsom normer, roller, grupstryck och ledarskap. Färdigheter i att observera, analysera och förstå gruppsykologiska fenomen tränas. Metoder för grupputveckling presenteras. Kursen integrerar teoretisk kunskap, praktiska färdigheter och erfarenhetsbaserat lärande. Forsknings- och professionsetiska överväganden med koppling till gruppsykologisk forskning och professionspraxis behandlas.

6. Etnisk mångfald och psykologprofessionen, 7,5 högskolepoäng

Kursen behandlar etnicitet i förhållande till psykologyrket och diskuterar hur den egna och andras etnicitet och kulturella bakgrund påverkar yrkesutövandet. Kursen innefattar en teoretisk del som behandlar centrala begrepp i forskning om etnicitet, etnisk identitet och psykisk hälsa. Även etnicitets- och migrationspolitik samt integrationsfrågor belyses. Kursen består också av en mer praktiskt orienterad del där psykologer och andra yrkesverksamma problematiserar hur man i det dagliga arbetet hanterar etnicitet, social integration och inkludering.

7. Människan som samhällsvarelse, 7,5 högskolepoäng

Kursen introducerar sociologins perspektiv, samt presenterar grundläggande kunskaper om sociologiska analyser av människors livsvillkor i det moderna samhället. De sociologiska grundperspektiven presenteras med utgångspunkt från olika vetenskapsteoretiska synsätt. Centrala sociologiska teorier och analyser av det moderna samhällets grunddrag och hur moderniseringen påverkar människors erfarenheter och livssammanhang behandlas. Teorierna ställs också i relation till empiriska analyser av det svenska samhällets struktur och förändring.

8. Kognitiv psykologi, 15 högskolepoäng

Under kursen behandlas grundläggande teorier, metoder och forskningsresultat kring perception, uppmärksamhet, minne, inlärning, språk, kommunikation, basala emotioner samt högre mentala processer såsom bedömningar, beslutsfattande och problemlösning. Vidare behandlas olika perspektiv på intelligens, kognitiva aspekter på individens utveckling och åldrande, sambanden mellan kognitiva processer och emotion och motivation, samt vittnespsykologi. Vidare introduceras några för ämnesområdet relevanta psykologiska test som studenterna tränas i, genom laborativa övningar och genom administration till klient.

9. Biologisk psykologi, 15 högskolepoäng

Kursen behandlar de biologiska grundvalarna för tänkandet, känslolivet, minnet, språket och personligheten, samt för psykopatologisk sårbarhet. Kursen behandlar också klinisk neuropsykologi som beskriver neuropsykologiska skadebilder uppkomna genom exempelvis förvärvad skada, utvecklingsstörning eller demens. Vidare ges en grundläggande orientering om neuropsykologisk utredningsmetodik, testhantering, resultattolkning och avrapportering.

10. Personlighetspsykologi, 15 högskolepoäng

Under kursen behandlas personlighetsteorier utifrån följande perspektiv: egenskapsteori, kognitiv personlighetsteori (inkl. inlärnings- och beteendeteori), psykodynamisk teori (psykoanalys och senare teorier) och humanistisk psykologisk teori. Vidare introduceras olika typer av metoder för att undersöka och beskriva personlighet. Kursen innefattar också ett fördjupningsarbete utifrån egen vald frågeställning inom kunskapsområdet.

11. Behandlingsforskning och testmetodik, 7,5 högskolepoäng

Kursen behandlar hur behandlingsforskning genomförs och utvärderas. Begrepp som evidens, prevention, diagnostik och behandling samt metoder för uppföljning och utvärdering presenteras och problematiseras. Kunskap om testutveckling, vetenskaplig utvärdering av diagnostiska test inklusive begrepp som sensitivitet, specificitet, gold standard och praktisk förståelse av testresultat ingår. Gränsen mellan forskningsetik och professionsetik problematiseras.

12. Psykisk hälsa 22,5 högskolepoäng

Kunskapsbasen som behandlats på tidigare kurser fördjupas på denna kurs med fokus på psykisk hälsa och ohälsa. På kursen behandlas teorier, forskningsrön samt metoder för såväl hälsoprevention som utredning och behandling vid psykisk ohälsa hos barn och ungdomar och hos vuxna och äldre. Hälsopreventiva insatser och metoder presenteras och diskuteras. Metoder för utredning och bedömning vid psykisk ohälsa presenteras och diskuteras genom fallstudier och färdighetstränande moment. Tyngdpunkten ligger på ett begränsat antal psykiska besvär som de studerande med stor sannolikhet kommer att möta i yrkeslivet. På kursen introduceras också metoder för psykologisk behandling.

13. Juridik och etik 7,5 högskolepoäng

Kursen behandlar olika former av rättsregler och rättskällor relevanta i psykologens arbete. Vidare behandlas centrala frågor såsom offentlighetsprincipen och regler för hantering av allmänna handlingar. Tonvikten ligger på sjukvårds- och sekretesslagstiftning. En grund för etisk analys utgörs av de mänskliga rättigheterna. Etiska riktlinjer gemensamma för

psykologer i Norden behandlas liksom olika situationer där yrkesetiska dilemman kan uppstå och hur dessa kan hanteras.

14. Verksamhetsförlagd utbildning, 22,5 högskolepoäng

Kursen är förlagd till arbetsplatser med psykologisk yrkesverksamhet. Den studerande ges, under handledning av legitimerad psykolog, tillfälle till deltagande i handläggning av fall eller uppdrag. Under den verksamhetsförlagda utbildningen tränas färdigheter i metoder för utredning, diagnos och psykologisk behandling/intervention som tillämpas inom det verksamhetsområde där den verksamhetsförlagda utbildningen genomförs. Utrymme ges åt träning i formulering av utredningsresultat och bedömningar i form av utlåtanden eller motsvarande samt åt träning i kommunikation av psykologisk fackkunskap.

15. Utredning och psykologisk behandling av individer I, 30 högskolepoäng

Kursen fördjupar teoretiska kunskaper och vidareutvecklar praktiska färdigheter för utredande och behandlande insatser vid psykisk ohälsa. Etablerade metoder för utredning, diagnostik och bedömning liksom metoder för psykologisk behandling (psykoterapi) av individer, såväl kognitiva beteendeterapeutiska metoder som psykodynamiska, behandlas och tränas. Såväl kortare som längre behandlingsinsatser planeras och genomförs under regelbunden handledning. Patientarbetet påbörjas under kursen och löper under tre terminer (se kurserna Utredning och psykologisk behandling II och III nedan). Kursen omfattar även egen erfarenhet av utbildningsterapi.

16. Arbets- och organisationspsykologi, 22 högskolepoäng

Kursen behandlar teoretiska kunskaper inom områdena organisation, arbetsgrupper/team, ledarskap, arbetsmiljö, konflikthantering, krishantering och personbedömning. Metoder för personbedömning vid urval behandlas liksom metoder för att göra analyser av grupper och organisationer. Metoder för intervention i grupper och organisationer behandlas också liksom hur interventioner kan utvärderas. Färdigheter tränas i rollspel och genom ett omfattande fältarbete där man arbetar med verkliga uppdrag från organisationer.

17. Utredning och psykologisk behandling av individer II, 8 högskolepoäng

Kursen fördjupar kunskaper och vidareutvecklar färdigheter om utredning och psykologisk behandling och omfattar handlett patientarbete, teknikseminarier och teoretiska moment.

18. Psykologisk behandling i grupp, 3 högskolepoäng

Kursen omfattar en teoretisk grund och praktiska färdigheter för hur man kan organisera psykologisk behandling i grupp för olika typer av besvär såsom depression,

sömnsvårigheter, stress- och smärtproblematik liksom för mer avgränsad problematik.

19. Konsultation och handledning, 4 högskolepoäng

Kursen ger en teoretisk grund och praktiska färdigheter för att planera och genomföra konsultation och handledning i olika kontext. Färdighetsträning sker genom att man under superhandledning planerar och genomför en handlednings- och konsultationsinsats.

20. Utredning och psykologisk behandling av individer III, 8 högskolepoäng

Kursen fördjupar kunskaper och vidareutvecklar färdigheter om utredning och psykologisk behandling och omfattar fortsatt handlett patientarbete, teknikseminarier och teoretiska moment.

21. Metoder för psykologisk forskning, 15 högskolepoäng

Kursen behandlar forskningsprocessen från problemformulering, metodval och datainsamling till analys, tolkning och rapportering av resultat. Kursen omfattar teoretisk kunskap och praktisk färdighetsträning som syftar till att studenterna skall kunna planera och genomföra egna studier under handledning. Kvalitativa och kvantitativa metoder för datainsamling och data-analys behandlas, liksom mixed methods. Kursen omfattar också ett projektarbete som innefattar hela forskningsprocessen.

22. Examensarbete, 30 högskolepoäng

Under kursen genomför studenten ett forskningsarbete inom ett område som har relevans för psykologisk verksamhet. Examensarbetet skall innehålla en teoretisk del (litteratur) och en empirisk del. Det färdiga examensarbetet presenteras och försvaras vid ett seminarium. I kursen ingår också att studenten ska opponera på en kurskamrats examensarbete. Det egna examensarbetet ska dessutom presenteras i ett för psykologyrket relevant sammanhang utanför psykologiska institutionen.

Platsgaranti

Student som i föreskriven takt följer Psykologprogrammet har platsgaranti till de kurser som ges inom ramen för programmet.

Övergångsbestämmelser

Studerande, som är antagna till Psykologprogrammet enligt utbildningsplan fastställd 2006-11-07 eller senare, kan från och med höstterminen 2017 begära att få läsa enligt denna utbildningsplan.

Övrigt

VFU-perioden, d.v.s. kurs 14 Verksamhetsförlagd utbildning, kan för studenten komma att innebära boende på annan ort alternativt resor till VFU-platsen. Ersättning upp till ett visst belopp utgår för dubbelt boende och resor.

Inom ramen för kurserna Utredning och behandling av individer finns momentet utbildningsterapi. Detta moment kan ske individuellt eller i grupp. Om studenten väljer att göra momentet individuellt delar studenten och institutionen på kostnaden. Om studenten väljer att göra utbildningsterapi i grupp är det ett kostnadsfritt alternativ.

Följande poängkrav gäller för att få påbörja nytt läsår:

- För att få påbörja 2:a årets studier på utbildningen skall den studerande normalt ha uppnått minst 45 högskolepoäng på första årets studier.
- För att få påbörja 3:e årets studier på utbildningen skall den studerande normalt ha uppnått minst 105 högskolepoäng på första och andra årets studier tillsammans.
- För att få påbörja 4:e årets studier på utbildningen skall den studerande normalt ha uppnått minst 165 högskolepoäng på första, andra och tredje årets studier tillsammans.
- För att få påbörja 5:e årets studier på utbildningen skall den studerande normalt ha uppnått minst 225 högskolepoäng på första, andra, tredje och fjärde årets studier tillsammans.

En systematisk uppföljning och utvärdering av programmet genomförs kontinuerligt.